

72. Fokus på att skriva Del 2

Hej och välkommen till avsnitt 72 av Slow Swedish with Katrin!

För snart 10 veckor sedan hade vi ett avsnitt som fokuserade på att skriva. Och den här veckan tänkte jag att vi skulle köra del 2. För det är viktigt att öva på att skriva svenska, speciellt för hand. Om vi bara skriver på datorn eller mobilen hela tiden är det lätt att bli lat och missa viktiga detaljer. Vi lär oss även ord bättre om vi skriver dem med penna och papper. Det aktiverar hjärnan på ett helt annat sätt.

Om ni inte kan göra övningarna medan ni lyssnar så är det ingen fara. Gör dem när ni har tid att sitta ner och fokusera.

För att värma upp kommer jag att läsa ett stycke för er, och jag vill att ni skriver ner det ni hör. Fuska inte! Ni har såklart den korrekta texten i dokumentet, men jag vill att ni övar på att lyssna och skriva ner orden så som de stavas. När ni är klara så kan ni gå in i dokumentet och se om ni har skrivit rätt.

Jag ska läsa långsamt, men ni kan också pausa så att ni hinner skriva.

"De gick till stranden tidigt på morgonen för att njuta av soluppgången. När de kom fram, såg de några människor som redan satt där. "Titta, det är ju Bengt och Jennie" sa mannen till kvinnan. Bengt vinkade åt dem att komma dit. Paret satte sig vid sina vänner och de njöt av soluppgången tillsammans."

I det här stycket fokuserade jag mycket på de och dem. Kan du skillnaden? Både d-e och d-e-m uttals dom, d-o-m. De är subjektet i en mening och dem är objektet. Precis som jag och mig. Du och dig. Ni och er. På engelska, är det skillnaden mellan they och them. De är they, dem är them. Det här är svårt att lära sig om man bara lyssnar på svenska, för då låter allt som dom. När man skriver och läser på svenska, då ser man skillnaden.

Namnet Bengt kan också vara lite svårt att stava. Ng + t låter nästan som ett K-ljud. Så om man inte är van vid att se namnet kan man lätt tro att det stavas B-e-n-k-t. Jag lurade er också lite med namnet Jennie. På svenska, kan det namnet stavas både med ie och med y. Då uttalas det lite olika. Jenny, Jennie. Jennie, Jenny.

Vi kör ett till stycke. Skriv ner det du hör mig säga!

"Klockan var sju på morgonen och solen hade precis gått upp. Men Lisa var redan inne på sin sjätte kopp kaffe. Hon var stressad över sitt jobb och kunde inte sova. För att skingra tankarna satte hon på TVn. SVT visade ett gammalt avsnitt av Stjärnorna på slottet. Lisa kunde inte tänka sig att vara med på TV. Det skulle kännas så skämmigt. Hon blev generad bara av att titta på programmet."

I den här texten hade vi en sj-ljud-bonanza! Många liknande ljud med olika stavningar. Kunde du pricka alla rätt?

De olika sj-orden var sju, sjätte, skingra, stjärnorna, skämmigt och generad.

En annan sak jag vill påpeka i den här texten är användningen av "sin" och "sitt". Det är många som tycker det är svårt. Till att börja med kan vi säga att sin är för en-ord och sitt är för ett-ord. Om det är plural säger vi sina. Vi använder sin och sitt när en person gör något med något som den äger. I den här texten var Lisa inne på SIN sjätte kopp kaffe. Det var hennes kopp kaffe. Hon var också stressad över SITT jobb. Inte någon annans jobb. Om jag är stressad över Lisas jobb, då är jag stressad över hennes jobb. Men om jag är stressad över mitt eget jobb, ja då använder jag mitt.

Nu ska vi kika lite på vokalförändringar. Det är vanligt att man glömmer prickarna över å, ä och ö när man lär sig svenska. Och det kan ju faktiskt förändra betydelsen av orden helt!

Jag kommer att läsa olika meningar för dig och jag vill att du skriver ner dem.
Kom ihåg att fokusera på å, ä och ö. När ska det vara prickar och när ska det inte vara prickar?

Jag ska åka till gymmet och träna idag.
På fältet stod en stor trana.

Är elden tänd än? När ska vi grilla?
Kalle har ont i sin tand.

Din mamma vill dig väl, men hon oroar sig för mycket.
Det största däggdjuret i världen är en val.

Åh nej, jag fick en sticka i hälen!
Maria måste sy ihop hålen i tröjan.

Jag känner mig trött och lat idag.
Det här är en riktigt bra låt.

Hon lutade spegeln mot väggen.
Kan du möta mig vid tåget?

Bra jobbat! Var det svårt att komma ihåg var prickarna skulle vara?

Nästa övning blir en liten upprepning från avsitt 68, långa och korta vokaler. Hur jag uttalar dessa ord kommer att ge er lite hintar om hur de faktiskt stavas!

Skriv det du hör:

Bor - Borr

Sluta - Slutta

Bil - Bild

Bus - Buss

Vit - Vitt

Mata - Matta

Tak - Tack

Baka - Backa

Finna - Fina

Fira - Firre

Latte - Lat

Hatt - Hat

Bock - Bok

Stadshus - Stad

Pil - Pill

Sjuk - Sjunka

Kom du ihåg reglerna från förra vokalavsnittet? Om vokalen följs av en eller ingen konsonant, då är den lååååång. Om vokalen följs av två eller fler konsonanter, då är den kort.

Nu, som sista uppgift vill jag att du hittar en text på ditt modersmål. Det kan vara en lång text, som en tidningsartikel, eller en låttext, eller en dikt, eller någons Instagram-inlägg. Det spelar ingen roll. Sen vill jag att du översätter den texten till svenska och skriver ner den! Kom ihåg, skriv med papper och penna om du kan. Det är så mycket mer utmanande och aktiverande för din hjärna om du måste skriva bokstäverna själv.

Tack för att ni har lyssnat och hängt med i veckans avsnitt. Jag hoppas att ni gillade det!

Imorgon kommer samma avsnitt på snabb svenska.

Vi hörs! Hejdå!